

Openingstijden zondag

Aanleiding en proces

Op 14 november 2022 heeft de voorzitter van het LEO, op basis van door leden van het LEO ingebrachte zienswijze over de aanvraag van de Medegebruiks Vergunning, een brief aan de MLA gestuurd. Deze brief bevatte ook een passage over de herziening van het Luchthavenbesluit.

“Input voor herziening van Luchthavenbesluit

De toegestuurde reacties van LEO-leden op de ontwerpvergunning bevatten een aantal waardevolle elementen die meer passend zijn bij het samenstellen van het herziene Luchthavenbesluit, dan bij de voorliggende ontwerpvergunning voor het medegebruik in 2023 en 2024. Ik adviseer u om deze aspecten mee te nemen in het traject waarin u komt tot het herzien van het Luchthavenbesluit. Goede voorbeelden van dit soort aspecten zijn voor mij onder andere de volgende:

- Het voorstel van de gezamenlijke gemeenten om de vertrekkende vluchten op zondagochtend tussen 7:00 en 8:00 uur aan banden te leggen volgens het door hen voorgestelde schema verdient in mijn ogen het onderzoeken.*
- Het onderzoeken van de mogelijkheden die u als vergunningverlenende instantie heeft om te sturen op het stimuleren van het gebruik van nieuwe generatie vliegtuigtypes in de vroege ochtend.”*

Het bevoegd gezag heeft dit advies een plek gegeven in het proces om tot nieuw Luchthavenbesluit te komen (presentatie LEO maart). Tijdens het LEO van maart 2023 is toen afgesproken dat er een werkgroep van omwonenden, Eindhoven Airport en Transavia de voor en nadelen op een rijtje zou zetten. Vanuit de werkgroep is het verzoek gekomen aan de voorzitter van het LEO om het proces te begeleiden.

De voorzitter van het LEO heeft dit verzoek gehonoreerd. Omdat het om agendaredenen niet mogelijk was op korte termijn bij elkaar te komen is gekozen voor een schriftelijke ronde (bijlage 1).

Het aanpassen van de openingstijd van EA van 7.00 naar 8.00 uur heeft verschillende effecten. De bewoners, Eindhoven Airport en Transavia hebben op mijn verzoek in kort memo aangegeven wat de positieve en negatieve effecten zijn van zo'n aanpassing.

In de bijlage (2,3,4,5) zijn de reacties van Transavia, Eindhoven Airport en omwonende terug te vinden.

Samenvatting positieve en negatieve effecten verschuiving openingstijd op zondag van 7.00 naar 8.00 uur

De voordelen voor de omgeving zijn eenduidig: verlenging van de nachtrust. Dat is de kern van de reactie van de omwonenden.

Waar de omwonenden verwijzen naar afspraken uit het verleden en reeds lang bestaande wensen van de omwonenden voor latere openingstijden in het weekend verwijzen Eindhoven Airport en Transavia naar de reeds gezette stappen om het aantal vluchten in de randen van de nacht te beperken. Tevens merken ze op dat in het advies de verlating van de openingstijden in het weekend nadrukkelijk onderwerp van discussie is geweest en gezien de impact hiervan op de luchtvaart hier van afgezien is in het advies van Van Geel.

Daarnaast merken zowel Eindhoven Airport als Transavia op dat om operationele reden (met name slots, afhandelcapaciteit van Airport en parkeerplaatsen voor vliegtuigen op Eindhoven Airport) verschuiving van de vluchten tussen 7.00 en 8.00 naar tussen 8.00 en 9.00 uur binnen de huidige omstandigheden onmogelijk is. Verlenging van de sluiting op zondag naar 8.00 uur betekent bij onveranderde omstandigheden dat Transavia maar 2 keer ipv 3 keer per dag op zondag vanaf Eindhoven kan vliegen. Dit scheelt dus enkele honderden vluchten op jaarbasis. De financiële consequenties hiervan op de bedrijfsresultaten van Transavia zijn door Transavia niet in beeld gebracht. BVM2 heeft op basis van een oude studie (zie bijlage) de kosten berekend als Transavia 2 keer ipv 3 keer op zondag kan vertrekken vanaf Eindhoven Airport.

Andere argumenten die in de reacties naar voren zijn gebracht:

- EA brengt in dat een aangepaste openingstijd op zondag betekent dat de openingstijden van Eindhoven Airport afwijken van andere grotere luchthavens in Nederland
- Eindhoven Airport stelt dat bij de geluidsberekeningen de vluchten tussen 7.00 en 8.00 zwaarder meetellen. Het effect van latere openingstijd op zondag is dus meer dan evenredig. Bovendien, zo merken de omwonende op, is Transavia het minst ver met de vlootvernieuwing.
- Omwonende geven aan dat ze niet snappen waarom de discussie zich beperkt tot latere openingstijd op zondag.
- EA geeft aan dat het voor medewerkers van marechaussee, brandweer, Airport, Airlines en reizigers prettiger is als zij minder vroeg van huis hoeven te gaan.
- Gezien de beperkte parkeerplaatsen voor vliegtuigen heeft verschuiving van de openingstijd op zondag ook effect op andere airlines. Zij kunnen nl later landen als Transavia later kan vertrekken.

Gezette vervolgstappen

Het bevoegd gezag heeft de verantwoordelijkheid om tbv het nieuwe Luchthavenbesluit deze positieve en negatieve effecten tegen elkaar af te wegen ten einde een besluit te kunnen nemen om de openingstijd op zondag wel of niet aan te passen van 7.00 naar 8.00 uur.

Ik constateer dat de aangeleverde informatie voor het bevoegd gezag onvoldoende houvast biedt om tot een afgewogen besluit te komen.

Het bevoegd gezag moet uiteindelijk de reductie van de slaapverstoring van omwonenden afwegen tegen de inspanningen van Eindhoven Airport, Transavia en andere airlines om de negatieve effecten op hun bedrijfsvoering te mitigeren en als dit niet mogelijk is de financiële effecten op met name de bedrijfsresultaten van Transavia.

De informatie die nu voorligt biedt die informatie onvoldoende. Het bevoegd gezag heeft voor afgewogen besluitvorming inzicht nodig in de financiële effecten op het bedrijfsresultaat van Transavia als zij op zondag slechts 2 ipv 3 keer vanaf Eindhoven Airport kunnen vertrekken.

Daarom heb ik Transavia gevraagd in beeld te brengen wat de resultaten op de bedrijfsresultaten zijn als de openingstijd op zondag verlaat zou worden naar 8.00 uur.

Om discussie over de uitkomsten van het onderzoek tzt te voorkomen heb ik gevraagd de uitkomsten te laten valideren door een accountant.

Om er voor te zorgen dat de resultaten van dit onderzoek door het bevoegd gezag meegenomen kan worden in de besluitvorming over het Luchthavenbesluit heb ik Transavia gevraagd dit onderzoek 15 november op te leveren.

Nav bovenstaand verzoek heb ik 13 september contact gehad met Transavia. Zij hebben in een aanvullende reactie (zie bijlage 6) aanvullende argumenten gegeven waarom “gelet op de grote impact die de beperking van de openingstijd met zich mee brengen hechten we er waarde aan om de verschillende argumenten tegen die wens nogmaals kenbaar te maken”.

Daarnaast geven ze aan dat de effecten op andere airlines meegenomen zouden moeten worden bij een gedegen onafhankelijk onderzoek naar de financiële effecten van aanpassing van de openingstijd op zondag naar 8.00 uur.

Transavia geeft ook aan dat de analyse over de financiële effecten ook commerciële gevoelige informatie openbaar maakt. Tot slot geeft Transavia aan dat een beperking van de openingstijden “feitelijk een exploitatiebeperking is en goed zou zijn om in de lijn met de *balanced approach* uitgangspunten te werken”.

Hoe verder?

overwegende dat:

- De afgelopen zomer uitgevoerde inventarisatie heeft veel inzichten opgeleverd over de effecten van de aanpassing van de openingstijd op zondagochtend van 7.00 naar 8.00 uur.
- De belangen voor bewoners, airlines en Eindhoven Airport groot zijn maar uiteenlopen;
- De voorzitter van het LEO geadviseerd heeft het afwegen om de nachtsluiting op zondagochtend naar 8.00 uur onderdeel te laten zijn van het proces om te komen tot het nieuwe Luchthaven Besluit;
- Dit advies is overgenomen door het bevoegd gezag;
- Een tweede ronde reacties van bewoners, EA en Transavia op de argumenten voor en tegen niet tot eensluidende inzichten leidt;
- Om moverende reden (commerciële belangen) lijkt Transavia geen inzicht te willen geven in de financiële effecten van aanpassing van de openingstijden;
- De financiële effecten op kortere termijn groter zijn dan op langere termijn;
- Toegezegd is om op het LEO van 28 september met een rapportage te komen;

Adviseer ik:

- Het onderzoek naar de aanpassing van de openingstijden op zondag voort te zetten zodat het bevoegd gezag een goede afweging kan maken over het aanpassen van de openingstijden op zondag.
- Als eerste stap te bekijken of de procedure van de ‘balanced approach’ noodzakelijk is om tot aanpassing van de openingstijd te komen. Zo ja dan die procedure te volgen. En zo nee te kijken of die aanpak behulpzaam kan zijn bij het onderbouwen van de verlenging van de nachtsluiting op zondag van 7 naar 8.00 uur.
- Gezien het feit dat de airlines om moverende reden geen inzicht in de financiële implicaties willen geven deze financiële implicaties in te schatten en mee te wegen als een beste indicatie;
- Om verdere vertraging van de MER te voorkomen dit onderzoek los van de MER te laten uitvoeren.

- De voorzitter van het LEO in overleg met het bevoegd gezag een voorstel uit te werken hoe dit onderzoek op te zetten en uit te voeren zodat het bevoegd gezag het mee kan nemen in het Luchthaven Besluit.